

Šrámkův Písek

XIX
19

ČTVRTEK 5. ČERVNA 1975

CO? KDY? KDE?

- 9,00 hod. - Výlet na památné místo píseckého okresu - odjezd od divadla
- 15,00 hod. - Okolo nás vojna - mimosoutěžní vystoupení slovenského souboru Divadla M. Poprad
- Směj se paňáco - soutěžní vystoupení divadla Excelsior Praha /Divadlo/
- 20,00 hod. - Jak se dělá divadlo - mimosoutěžní představení Naivního divadla Y. Liberec (Divadlo)
- 22,00 hod. - Beze vši poezie - klubový večer Jana Buriana a Jiřího Dědečka (Divadelní klub)

A ZÍTRA?

- 15,00 hod. - Lidé se už probouzejí bez zbraně - soutěžní představení souboru Hraníčář Domažlice
- Odyseas - soutěžní představení Kolektivu mladých Brno
- Malované kvítí - soutěžní představení souboru Regina Brnělav (ZK Jitex)
- 20,00 hod. - Am a Es - mimosoutěžní představení Divadla na provázku Brno (Divadlo)
- 22,00 hod. - Sokolovské ozvěny - klubový večer s účastníky III. celostátního festivalu politické písně v Sokolově (Divadelní klub)

Ze semináře "Režijní postupy DMJF"

K VĚCI

SP: Seminář Vámi vedený nese název Režijní postupy DMJF. Co je jeho cílem?

Doc. dr. J. Císař, CSc.: Cílem je ukázat některé praktické, možno říci technické postupy především v herecké práci, které jednak vedou k možnému tréninku a přípravě herce a jednak mohou pak být použity při vlastní práci na tvaru představení. Ukazujeme, které oblasti jsou skutečně technicky trénovatelné - jde především o hlas a pohyb - a které postupy při takovém tréninku lze použít. Nejde tu o nějaký rozdíl mezi profesionalitou a amatérstvím, ale o běžné prostředky hereckého vyjadřování. K semináři byli přizváni Karel Bednář, který vyučuje na DAMU pohybovou výchovu, a Aleš Hesounová, vyučující tamtéž výchovu hlasovou; i předvádějí elementární složky hlasové techniky jako např. dýchání či artikulace a dále možnosti, jež se herci dostávají zvládnutím jednotlivých svalů nebo fyzických úkonů zdánlivě běžných, jako je např. chůze, které jsou v představení významným výrazovým prvkem.

SP: Jak probíhá taková instruktáž?

Doc. dr. J. Císař, CSc.: Provádíme nejrozličnější etudy, při nichž se třeba pohybová výchova spojuje s psychologickými impulzy. Kolega Bednář si např. sedne s novinami zádý k seminariátům a jeho záda musí vyjádřit rozmanité emoce, které při čtení člověk může prožívat - úlek, pobavení apod.

SP: Co je charakteristické pro režijní postupy DMJF?

Doc. dr. J. Císař, CSc.: Tak především režisér v amatérském divadle musí více než v profesionálním být pedagogem. Musí vést nejen zkoušky, nesené touhou pracovat a dojít k výsledkům, ale musí současně řídit i proces učení třeba elementárních hereckých dovedností; musí zkoušet nejen klasickým způsobem, ale najít čas i na technické rozcvičky. A za druhé, DMJF jsou oblasti, v níž výraz není a nemůže být docilován klasickými postupy - řekl bych psychologického divadla. V tradičním divadle se předvádí výsledek práce tak, aby vlastní postup, cesta k výsledku nebyla vidět. V DMJF naopak se předvádí neskrývaný princip, na němž je představení vybudováno a možné postupy se stávají i přímo jeho součástí.

SP: Jakých chyb se amatérští herci nejvíce dopouštějí?

Doc. dr. J. Císař, CSc.: Pokud jde o hlas, pak častou chybou bývá nesrozumitelnost a malá schopnost slovem skutečně jednat, aktivně se vůči někomu prosadit. A pohyb? Neprofesionálně někdy zapomínají, že jakékoli gesto, každé hnutí na jevišti dostává význam. Jáme zvyklí určitým způsobem chodit, usadat, gestikulovat při hovoru. Pokud se naše návyky přenesou na jeviště, je jimi zkreslován význam hry. Zkrátka, ovládání těla považují za největší slabinu amatérů. Dobří herci určují charakter role právě pohybem - svou chůzí, způsobem sezení apod. okamžitě divákům předstávají první obrysy postavy. Vidáme např. trapné či směšné okamžiky, kdy dívky, zvyklé dnes chodit v texasáčkách, nedovedou usednout na jevišti v sukni.

SP: Děkujeme vám za rozhovor a těšíme se zítra na shledanou.

PŘEDSTAVUJEME

MINIDIV - soubor Domu kultury a lidové školy umění v Ostrově nad Ohří

Soubor vznikl před osmi lety a od samého počátku jej vedou učitelé LŠU Vladimír a Soňa Pavelkovi. Na Srámkově Písku jsme ho poprvé viděli v roce 1972, kdy výborně zapůsobil inscenací studentského muzikálu "Výtečníci" a dokonce získal Cenu Stříbrného větru. O rok později Ostrovští předvedli na píseckém jevišti montáž klasických divadelních scén "Sny z pody" a letos, po roční přestávce /loni byl soubor na zájezdu v Maďarsku,

Soubor Minidiv Ostrov n. Ohří:
"Jediné slunce"

se představují dramatizací sbírky lidové poezie Karla Plicky Český rok, kterou uvádějí pod názvem "Jediné slunce". V režii autorky Soňi Pavelkové hrají žáci LŠU od těch nejmladších až po téměř dvacetileté.

VLADIMÍR PAVELKA: "Na lidové svitě Jediné slunce jsme začali pracovat už před rokem; avšak na podzim jsme vzhledem k tomu, že značná část souboru odešla na vojnu nebo na vysoké školy, začínali téměř znovu. Dramatizace se neomezuje jen na recitaci, lehce načrtnutá dějová linka symbolizuje i boj dobra a zla, rozdělený svět a touhu všech lidí po míru. Soutěžní představení je třináctou reprízou - z toho dvě předchozí jsme hráli už tady, v rámci ŠP; na gymnáziu v Milevsku a v Blatné."

Soubor Alfa Kolín

Prvním včerejším představením bylo pásmo vojenského souboru z Kolína "O trochu blíže bezmračnému nebi". Šest chlapců a jedna dívka recitovali text, který autor (zároveň režisér a hlavní interpret pásmo) desátník MILAN HOFMAN /22 let/ označil jako montáž ze svých dojmů a reflexí na druhou světovou válku: "Byla to doba zrozená k pláči a někteří v tom čase ztratili své lidství a někteří ho našli a někteří stáli kdesi uprostřed....."

Soubor ALFA vznikl před dvěma lety jako divadlo poezie. Loni i letos se zúčastnil Armádní soutěže umělecké tvořivosti a dostal se do finále. S pořadem vystupují kolínští vojáci zejména při slavnostních příležitostech, pro které je také především určen.

Divadlo pro lll - Č. Budějovice

Za šest let, co soubor existuje, má za sebou již jedenáct premiér /jen za poslední rok 3/. Hraje na své stále scéně v českobudějovickém Domě kultury jednou za čtrnáct dní. Klauniáda Eduarda Váňi a spol. "Šapitó je nabito", s níž vystoupil soubor na ŠP, je v převážně činoherním repertoáru výjimkou. Její základní inspirací je kniha Tristana Rémyho "Klaunské výstupy".

V programu divadla se o představení dočteme: "V manéži "MINI-GRAND-CIRKUSU D lll" uvidíte náš skromný pokus o oživení nejlepších nápadů z dědictví klaunského repertoáru. Chceme zkusit své vlastní tvůrčí síly a schopnosti, byť nikdo z nás není Fratellini nebo Chaplinem. Chceme - my klaunští učedníci - sobě i Vám dokázat, že vytvářejíce znovu klaunské výstupy, jsme našli způsob, jak je obohatit v celkovém rámci našeho představení."

Divadlo D lll České Budějovice:
"Šapitó je nabito"

Soubor Alfa Kolín: "O trochu blíže k bezmračnému nebi"

O nemělo ujít

Tři z úterních představení dala podnět k diskusi přecházející až v osobní polemiku - a zároveň poukázala na existenci problému, který na sesterském Wolkrově Prosťově vyústil loni po několikaletém vývoji ve formulaci pracovního pojmu "divadlo druhého plánu". Jedná se o otázku sdělnosti či srozumitelnosti představení/nikoli ve smyslu technickém/. Přesněji: zdůraznění mimoslovní sémantiky - sdělovanou informací nepřijímáme na úrovni zraku a sluchu, ale především na úrovni bezprostředních emocí, které se představení snaží vyvolat. Není náhodou, že tato metoda úzce souvisí s interpretací poetického textu, není ale také náhodou, že proniká i do jiných oblastí divadla, chápeme-li poezii šířeji jako systém emocionálního poznávání skutečnosti, jako systém beze slov. To, že takové divadlo nemá u nás dosud velkou tradici, neznamená, že k jeho vnímání nejsme disponováni. Nebo nám zatím chybí ochota?

Divadlo fyzické /jak se říká letos na Písku/, či představení z úterního večera, si nekladou za úkol povědět, jak je to s tou vodou u Wolkra nebo kdy se naučíme létat či jak se jí kaviár, ale snaží se vytvořit náladu, atmosféru, která by indukovala v divákově pocit souznění, prožívání čehosi vlastního v té míře konkrétnosti, kterou je fantazie každého jednotlivého diváka schopna navodit. Vyžadovala tedy divákův osobní vklad. Jak se to podařilo a proč, je jedna otázka, jejich právo na tento postup pak druhá. Ta druhá by možná neměla být předmětem diskuse.

/zp/

Významným hostem XIX. Šrámkova Písku je chilský soubor Teatro Lautaro, který působí v NDR. O několik informací jsme požádali organizačního vedoucího souboru Victoria Manuela Faúndeze.

Jak se zformovalo vaše divadlo v exilu?

"Divadlo vzniklo v Rostocku v červnu 1974, uměleckým ředitelem je Carlos Santana. Zatím jsme nastudovali tři inscenace. V Písku uvádíme první z nich, "Margarita Naranjo", která je vlastně adaptací stejnojmenné básně Pabla Nerudy."

S jakými pocity jste přijali pozvání do Československa na Národní přehlídku DMJF?

Je to naše první příležitost vystoupit mimo NDR. Svým představením chceme burcovat solidaritu s naším bojovným lidem a právě vystoupení v Písku je velkou příležitostí nechat zaznít hlas chilského lidu mezi československou mládeží..

Viděli jsme mezi vámi i soudruha Osvalda Rodrigueze, který v Písku vystupoval už loni.

Osvaldo Rodriguez je členem našeho souboru a svým zpěvem a hrou náš pořad doprovází.

Vyšetříte si při návštěvě čas na prohlídku našeho města a jeho pamětihodností?

Jistě - a taky se těšíme, že se seznámíme i s ostatními účastníky ŠP.

ŘEKLI...

ELŻBIETA PIASECKA,
vedoucí polského souboru SY-
LABA a inspektorka osvěty a
výchovy kraje Wrocław.

S radostí jsme přijali fakt, že náš soubor vybralo ministerstvo kultury jako nejlepší školní soubor - členové souboru jsou žáky Střední průmyslové školy lodní dopravy. Je to náš první zájezd do zahraničí. Přijeli jsme velmi zvědaví na způsob a formy inscenací malých divadel v Československu. V Polsku je tradice DMJF již pětadvacetiletá a téměř při každém závodě a škole pracují amatérské soubory i když těch divadelních není většina. Byli jsme velmi překvapeni, jak bohatý kulturní život je v Písku. Udivila nás tradice Píseckého kulturního léta, množství historických památek, velice zajímavá byla také prohlídka Oblastního muzea v Písku. V Polsku se totiž kulturní život soustřeďuje většinou jen do velkých měst. Jsme mile potěšeni srdečností, se kterou jsme byli přijati, ať již jde o pořadatele Národní přehlídky XIX. Šrámkova Písku, přijetím na Městském národním výboru v Písku, i porozuměním, které zde vzniká mezi mladými amatéry z Polska a Československa. S netrpělivostí očekáváme také každé další vystoupení vašich souborů. Jsme Šrámkovým Pískem okouzleni přesto, že počasí je značně nepříznivé.

• • •

J. Hledík, Pardubice: "Bez názvu"

> myšlenek

Co bude světem svět, bude divadlo. To právě snad dělá člověku nejlépe, když vidí bezprostředně druhého živého dýchat, jednat a mluvit při tom, jak by sám jednal, nebo chtěl, nebo co si už sám kdy si o tom myslil. Běží tu o tělesnou blízkost, kontakt s hercem na divadle, jejíž film nikdy nepoakytne. Snad bych to řekl jinak: Pokud jsou lidé herci a herci lidé, bude divadlo.

/Karel Čapek/

nepřehlédněte

Tak dlouho se tiskový omyl loudil ulicemi Písku, až se konečně vloudil i do našeho listu. Ve včerejším vydání na poslední straně jsme reprodukovali zajímavý portrét Pojídačka jablek a jeho autorství jsme místo STANISLAVU BARTOŠOVI přisoudili Ivě Hüttnerové. Její práci jsme představili na titulní straně v úterý. Oběma výtvarníkům i našim čtenářům patří naše omluva.

• • •

Zároveň si dovoluujeme upozornit P.T. obecnost, že šéfredaktor dramaturgické komise a tedy i hlavním dramaturgem XIX. Šrámkova Písku byl Jaroslav ČEJKA, který t. č. se nalézá na léčení v lázních. /Proti své vůli; raději by byl s námi./

Šrámkův Písek

Deník vydává Tiskové středisko XIX. Šrámkova Písku. Kolektiv redakce řídí Bohumil Košťál. Grafická úprava Václav Ševčík. Adresa redakce Dům společenských organizací, Komenského 85, Písek.

Tiskna "Palcát" 107/75